Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Беларускі ўніверсітэт

Орган парткома, рэктарата, мясцкома, камітэта ЛКСМБ і прафкома Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна

№ 10 (441)

Субота, 1 красавіка 1961 г.

Цана 1 кап.

ШКОЛА ВАЖАТЫХ

Бадай, самая складаная прафесія—прафесія педагога, бо выхаваць сапраўднага чалавека, можа, куды цяжэй, чым сканструяваць самую складаную машыну. Людзі, якія прысвяцілі сваё жыццё гэтай святой справе, павінны ўмець знаходзіць «ключык» да своеасаблівых дзіцячых сэрцаў. Студэнты ўніверсітэта імкнуцца да гэтага. Многія з іх пайшлі працаваць важатымі ў піянерскія атрады і робяць сваю справу не абы як, а з любоўю, з агнём у сэрцы, з неўтаймаваным задорам маладосці. Ды цяжка бывае некаторым, ох як цяжка! Асабліва тым, хто да паступлення ва ўніверсітэт не меў справы з дзецьмі. І жаданне ёсць, і аганёк, і сілы, а з чаго пачаць, як пачаць?

Вось і была арганізавана школа важатых у другой палове лютага гэтага года. Позна? Так, позна. Але не будзем дапытвацца, чаму так атрымалася і па чыёй віне. Лепш позна, чым ніколі.

Работу сваю школа пачала даволі цікава. На некалькіх нешматлікіх яшчэ занятках важатыя былі пазнаёмлены з законамі піянерскай арганізацыі, піянерскімі ступенькамі, праслухалі выступленне класнага кіраўніка аб спецыфіцы педагагічнай работы.

Лепшая важатая ўніверсітэта Вольга Шаўчэнка падзялілася вопытам работы. А ёй ёсць аб чым расказаць: і аб сувязі піянераў з брыгадамі камуністычнай працы, і аб цікавых экскурсіях, дыспутах. Неяк нават зайздросна: як гэта ў яе столькі часу, умення, любві да дзяцей.

Самай цікавай часткай заняткаў былі гульні, што праводзіў М. А. Шэйнеман. Будзе што паказаць рабятам, ды і самім добра было пабегаць...

На наступных занятках мяркуецца развучыць бальныя танцы, песні.

Вось і ўсё пра школу важатых, калі не лічыць такога прыкрага факту, што важатыя—першакурснікі аддзялення беларускай мовы і літаратуры ні разу не пабывалі на занятках, лічачы, што іх там нічаму не навучаць. Як няправільна! Навучаць і вас, таварышы. Многаму навучаць. Толькі прыходзьце...

(Наш кар.)

Наша інтэрв'ю

Не будзе сумна!

На вечарах адпачынку ў нас часта бывае вельмі сумна. Патаўкуцца студэнты на танцах і разыходзяцца, незадаволеныя. Нічога цікавага, што б унесла весялосць, нічога захапляючага. І гэта на маладзёжных вечарах!

Днямі наш карэспандэнт А. Трукшына гутарыла па гэтаму пытанню з сакратаром камітэта камсамола Раманам Малюковічам.

— Хутка гэтага ў нас не будзе,—упэўнена заявіў Р. Малюковіч.—Ва ўніверсітэце пачынае работу школа масавікоў-зацейнікаў, кіраваць якою будзе студэнт першага курса біялагічнага факультэта Леанід Сушкевіч. На першыя заняткі запрошаны масавікі з Палаца прафсаюзаў. Сум з вечароў будзе выгнаны назаўсёды!

ЗНАЁМЦЕСЯ: Лена РОКАЧ

ЯНА ўпарта настойвае на сваім: пісаць пра яе не трэба. Ёю ж нічога выдатнага ў жыцці яшчэ не зроблена. Яна зусім простая, такая ж, як і тысячы другіх студэнтаў. Нават ніякіх важных камсамольскіх даручэнняў не выконвала, апрача абавязкаў адказнай за касу ўзаемадапамогі.

А варта было Вользе Шаўчэнка падыйсці да яе і сказаць:

— Лена! Камітэт камсамола накіроўвае ў школы важатых з ліку нашых студэнтаў. Можа, і ты б...

— Я згодна,—адразу ж пачулася ў адказ.

— Тады запішы: школа № 12, 7-в клас.

Назаўтра Лену можна было бачыць у акружэнні піянераў. З душой узялася дзяўчына за справу. Да свята 8-га сакавіка падрыхтавала ўрачысты піянерскі збор, на які былі запрошаны і бацькі. Дзеці пад яе кіраўніцтвам далі канцэрт мастацкай самадзейнасці.

А зараз Лена плануе экскурсію на абутковую фабрыку імя Калініна. Гэта экскурсія дапаможа дзецям устанавіць сувязь з брыгадай камуністычнай працы. І правільна паступае камсамолка Лена Рокач!

Т. ХАРАВЕЦ.

На здымку: студэнтка 3 курса філфака Лена Рокач.

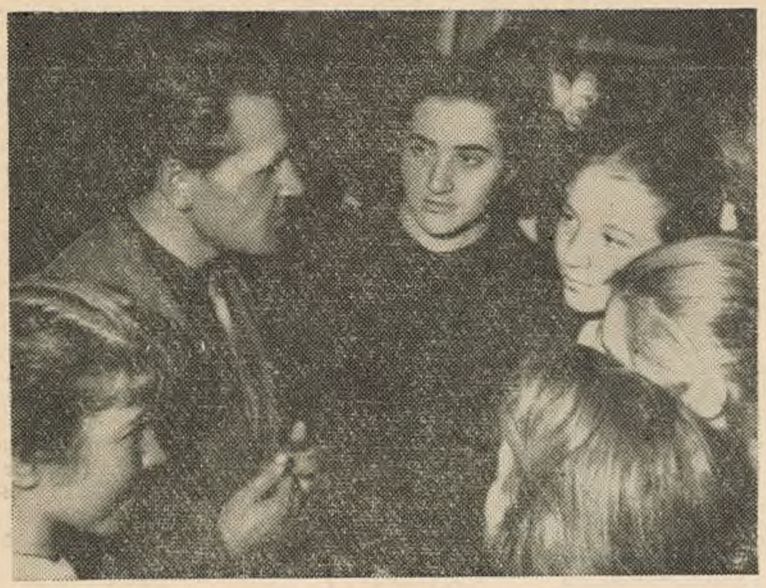

Студэнт 2 курса геафака Аляксандр Працкевіч гутарыць з вучнямі 36-й школы г. Мінска.

У НАВУКОВЫХ ГУРТКАХ

ЮБІЛЕЙНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ

БІЯФАК. 150 разоў збіраліся на свае пасяджэнні члены гуртка гідрабіялогіі. На юбілейнае пасяджэнне былі запрошаны былыя гуртkoўцы.

Прафесар Г. Г. Вінберг выступіў з дакладам, у якім расказаў аб гісторыі гуртка гідрабіялогіі.

Сваімі ўспамінамі аб навуковай рабоце ў гуртку падзяліліся госці.

АБ РОЛІ РАБКОРА

ФІЛФАК. На чарговым пасяджэнні гуртка журналістыкі з дакладам «Рабкор—грамадскі дзеяч» выступіла студэнтка другога курса Тацяна Харавец.

НА ВАЖНУЮ ТЭМУ

ГЕАФАК. У чацвер на пасяджэнні гуртка фізічнай геаграфіі прачыталі даклады студэнтка чацвёртага курса Беланоўская і студэнты трэцяга курса Казека і Каленчыц. Гэта была творчая справаздача аб экспедыцыі на азёры групы Вымна, якая адбылася зімой мінулага года.

ЦІКАВАЯ ПАЕЗДКА

26 сакавіка група кимсамольцаў філалагічнага факультэта пабывала ў гасцях у салігорцаў. У клубе камбіната перад рабочымі выступілі маладыя паэты А. Лойка, Ул. Паўлаў, А. Бяржынскі. Яны прачыталі свае новыя вершы.

Пасля выступлення паэтаў сіламі студэнтаў філалагічнага факультэта быў дадзены невялікі канцэрт.

Пажадана праводзіць такія паездкі часцей, толькі арганізацыя іх жадае многа лепшага.

Ул. ПАНЕЎ.

Што паказала педагагічная практыка?

„Нам спадабалася праца ў школе",—гавораць студэнты

27 САКАВІКА на філфаку была праведзена канферэнцыя па падвядзенню вынікаў педагагічнай практыкі студэнтаў чацвёртых курсаў аддзяленняў рускай і беларускай мовы і літаратуры. З дакладам выступіў кандыдат філалагічных навук І. А. Карабань. Ён адзначыў, што сёлета педпрактыка студэнтаў праведзена больш арганізавана і плённа, чым у папярэднія гады. Большасці студэнтаў практыка залічана на «выдатна» і «добра», прычым выдатных адзнак больш.

— Туды вы ішлі, можна сказаць, вучнямі, адтуль прыйшлі настаўнікамі. Дык давайце цяпер падзелімся сваімі ўражаннямі,—звярнуўся да прысутных Іван Антонавіч.

Слова атрымлівае студэнтка беларускага аддзялення Тамара Бібікава:

— Я прахо... практыку ў сярэдняй ш... 54. Вельмі спадабалася ... у школе. За два месяцы так здружылася з вучнямі, што не хацелася нават пакідаць іх. Але мне здаецца, што выкладчыкі нашых кафедр надта апякаюць студэнтаў. Гэта некалькі звязвае ініцыятыву практыкантаў. Трэба даваць ім больш самастойнасці. Гэта пойдзе толькі на карысць будучым педагогам.

З цікавасцю праслухалі ўсе выступленне настаўніка 42-й сярэдняй школы Канстанціна Сямёнавіча Валасевіча.

— Мне прышлося кіраваць практыкай групы студэнтаў беларускага аддзялення. Вельмі добра аднесліся да практыкі студэнты Аксана Колб, Альфрэд Матрунёнак, Валянціна Гардзейка, Аляксандр Міклуш, Галіна Лябёдка, Людміла Мяцельская і Людміла Яварчук. Пасля ўрокаў яны праводзілі змястоўную выхаваўчую работу. Арганізавалі некалькі калектыўных паходаў у тэатры і кіно, пабывалі ў музеях і кабінетах універсітэта, замянялі на ўроках выкладчыкаў, правялі вечар, прысвечаны 43-й гадавіне Савецкай Арміі, а таксама турысцкія спаборніцтвы. Студэнты аказаліся добра падрыхтаванымі, выявілі нядрэнныя веды па літаратуры і мове. Аднак, па-мойму, двух месяцаў мала для практыкі студэнтаў.

— Узорнымі выхаванцамі праявілі сябе студэнты Валянціна Турчаненка, Вадзім Салееў, Віталі Хрыстараждзественскі, Антон Лысюк, Галіна Курлыкіна,—сказаў Д. Я. Фактаровіч.—Яны правялі ў школе № 19 шаўчэнкаўскі вечар, арганізавалі экскурсію на абутковую фабрыку імя Калініна, працавалі класнымі кіраўнікамі. В. Салееў замяняў настаўніцу па рускай мове і літаратуры, якая была ў адпачынку.

Аксана Колб вядзе ўрок.

Д. Я. Фактаровіч выказвае крытычныя заўвагі ў адрас кафедры педагогікі БДУ, якая не наладзіла цесных сувязей са школамі Мінска і студэнтамі ўніверсітэта.

На трыбуне—заслужаны дзеяч навукі, загадчык кафедры беларускай мовы М. І. Жыркевіч.

— Увогуле,—гаворыць ён,— я задаволены педагагічнай практыкай студэнтаў філфака. Але нельга прайсці міма несур'ёзных адносін да практыкі студэнтаў Казака, Жылко, Жулегі. Студэнт Казак не прыслухоўваўся да заўваг кіраўнікоў практыкі, лічыў, што ён ведае больш, чым настаўнікі. Практыку прайшоў толькі на «здавальняюча». «Здавальняюча» атрымаў таксама Жылко, які не заўсёды з'яўляўся ў школу. Студэнту Жулега практыка зусім не залічана.

На канферэнцыі выступалі таксама выкладчыкі т.т. М. А. Шэйнеман, А. А. Сондак, студэнтка Г. Казакевіч.

Удзельнікі канферэнцыі крытыкавалі кафедру педагогікі ўніверсітэта за тое, што не зусім абдумана размеркавалі студэнтаў па школах, не з усімі школамі была ўстаноўлена загадзя дагаворанасць аб практыцы студэнтаў, таму не ўсюды былі вылучаны кіраўнікі практыкі.

Канферэнцыя па падвядзенню вынікаў практыкі вылілася ў шчырую размову аб ганаровай прафесіі настаўніка і была вельмі карыснай для будучых педагогаў.

В. КАВАЛЬКОЎ.

У БЛАКІТНЫХ ПРАСТОРАХ

ЦЯЖКА было паверыць, што за адну ноч гэтак рэзка змяніцца надвор'е. Яшчэ з вечара над зямлёй павольі цягнуліся бясконцыя лавіны шэрых хмараў. Ноччу падуў лёгкі ветрык, і паміж хмарак сарамліва заблішчэлі светла-блакітныя зорачкі...

З наступленнем раніцы цёмна-шэрае неба стала бялець і ўраз, неяк непрыкметна, грэбні сабраўшыхся над гарызонтам хмар успыхнулі ружовым светам. Сонца яшчэ не ўзышло, але яго шырокія залацістыя праменні ужо працягнуліся ў глыбокай чыстай сіняве.

У такую пару рэдка бывае добрае надвор'е і калі выдаецца сонечны дзень, які́м ён абяцаў быць сёння, то парашутыстам яго ніяк нельга ўпускаць.

...Тэлефон дзяжурнага па аэраклубу ні хвіліны не быў свабодным. Інструктары без канца званілі на прадпрыемствы, ва ўстановы, рамесныя вучылішчы, паведамляючы кіраўнікам парашутных гуртко̆ў аб прадстаячых прыжках...

Групу студэнтаў нашага ўніверсітэта, якая павінна была зрабіць сёння свой першы прыжок, аэрадром сустрэў прывычным размераным жыццём, які́м ён жыве ў дзень палётаў.

Каля невялікага каменнага доміка сталі дзесяткаў каля двух юнакоў і дзяўчат у чорных шынялях, уважліва сочачы, як самалёт АН-2 паволі наблізіцца да пункту выкідкі.

— Глядзіце, вось будуць прыгаць,—прагаварыў нехта з побач стаячых.

І, здаецца, у падцвярджэнне яго́ных слоў, ад самалёта адна за другой аддзяліліся чатыры кропкі і дзе над імі вырaслі белыя купалы парашутаў.

— Вам павязло, звярнуўся да групы нашых студэнтаў Дзмітрый Іванавіч Брэдзіхін, правяраючы акуратна расстаўленыя на зялёным брэзенце парашуты.—Будзеце прыгаць вось за гэтымі дзяўчатамі,— і ён паказаў у бок доміка, дзе на лавачках сядзелі некалькі парашутыстак...

Самалёт АН-2, забраўшы чарговую групу, стаяў на старце, чакаючы дазволу на ўзлёт, калі нашым «першаразнікам» пачулася каманда:

— Адзець парашуты!

Непрыкметна ляцяць час. Не паспелі апошні парашутыст прызямліцца, а самалёт, пераваліваючыся з крыла на крыло, падрульваў да места пасадкі.

Нашы студэнты займаюць месцы. Апошнім на борт узыходзіць інструктар Юрый Вячора і выпускаючы Уладзімір Рыгоравіч Цэдрык. Закрыты дзверцы.

— Васіль, вырульвай!

Лётчык Васіль Міронавіч Урбановіч плаўна прыбаўляе абароты матору і самалёт плаўна кранаецца з месца. Нельга апісаць пачуцця радасці, якое ахапіла нас усіх!

Штуршкі сталі змяншацца, яшчэ адзін... і самалёт павіс у паветры. Зямля паволі асядае і аддаляецца ўсё далей і далей. Дрыжачыя стрэлкі лічыльніка абаротаў і ўказаўцёля хуткасці замерлі на патрэбных паказаннях, толькі стрэлка высатамера, нервова паўзе ад адной лічбы да другой.

Трыста, чатырыста, шэсцьсот, васемсот метраў...

Самалёт падыходзіць да пункта выкідкі. Выпускаючы Уладзімір Рыгоравіч Цэдрык адкрыў дзверцы. Парывісты паток паветра ўварваўся ў кабіну.

— Падрыхтавацца!

Чатыры парашутысты з правага борта ўсталі і інструктар яшчэ раз праверыў крапленне, падаў каманду:

— Пайшоў!

Багуслаў Сабіла, адштурхнуўшыся левай нагою, знікае ў праёме. Рэзкі паток паветра ўдарыў у твар, адкінуў назад. І над галавой вырас купал парашута. Заправіўшыся на падвяснoй сістэме, Багуслаў развярнуўшыся, аглянуўся навокал. Непадалёку ад яго, плаўна раскачваючыся, зніжаліся тры яго сябры: Валеры Іўковіч, Святаслаў Нігрэй і Вікенцій Мартос. Глянуў уніз. Вось ясна бачны выкладзены з палоцен крыж—жаданы пункт прызямлення ўсіх парашутыстаў, вось цёмна-зялёны масіў леса, а за ім нейкая вёска.

Хуткасць зніжэння зусім не адчуваецца. Зямля плаўна бяжыць пад ногі. Штуршок... Багуслаў зваліўся набок. Парашут абмяк і не паспеў кранууцца зямлі, як Сабіла ўскочыў і забег з падветранага боку, гасячы купал парашута... Непадалёку прызямляліся яго сябры. Лёгка, радасна і весела на сэрцы! Кожны стараецца падзяліцца сваім меркаваннем аб першым сваім прыжку, знаходзіць нешта новае, што яму больш за ўсё запала ў душу, што больш за ўсё яго хвалюе. І правы той, хто аднойчы сказаў: «Прыгнуўшы адзін раз з парашутам, мабыць, ніколі не пакінеш гэты цікавейшы від спорту».

В. АНЦЫФЕРАЎ.

На здымку: перад прыжкам.

Фізкультура і спорт

Эдуард Баленда — чэмпіён горада

У асабістым першынстве горада па шахматах сярод студэнтаў лідэрам пасля шасці тураў быў Е. Худзякоў (БДУ). Аднак у апошніх чатырох турах ён праіграў усе партыі і ў выніку аказаўся ў групе, якая раздзяліла дзесятае-трынаццатае месца.

Чэмпіёнам горада сярод студэнтаў стаў Эдуард Баленда (БДУ). Не пацярпеўшы ніводнага паражэння, ён набраў 7,5 ачка з 10, выканаўшы тым самым норму для атрымання кандыдацкага бала.

Другое-трэцяе месца раздзялілі прадстаўнікі БПІ В. Мельнікаў і В. Міснік, якія набралі па сем ачкоў. Чацвёртае-шостае месца займаюць В. Гурэвіч (БПІ), О. Берман (БПІ) і майстар спорту Зварыкіна, выступаўшая па-за конкурсам. У іх па 6,5 ачка.

Э. Баленда, В. Мельнікаў, В. Міснік, В. Гурэвіч і О. Берман атрымалі права на ўдзел у фінале студэнцкага першынства рэспублікі па шахматах.

Спаборніцтвы, праведзеныя па швейцарскай сістэме, паказалі эфектыўнасць гэтай сістэмы ў масавых і параўнаўча кароткатэрміновых спаборніцтвах.

Б. МЕЛЬНІКАЎ,
суддзя спаборніцтваў,
студэнт БПІ.

ПЕРАМАГЛІ ФІЗІКІ

Больш месяца ішла за шахматнай дошкай спрэчка паміж навуковымі супрацоўнікамі ўніверсітэта: чыя каманда мацней? І вось згуляны апошні тур, закончан падлік ачкоў. Найбольш удала правялі турнір фізікі. Іх камандзе ўручан кубак мясцкома.

Чараўніца прышла

Веснавы эцюд

Эх, вясна! Незвычайная выдалася яна сёлета. Цёплая і ласкавая, сонечная і ветраная, поўная непаўторнай прыгажосці пара году. З раніцы шчодра свеціць сонца, а к вечару збіраюцца цяжкія, нізкія, зусім асеннія хмары, ідзе ціхі снег, якога так мала было прайшоўшай зімой. І тады таямніча шэпчацца над дахамі дамоў, у парках і скверах, уздоўж гарадскіх вуліц запаздалая нязлосная завіруха. Усё навокал пакрываецца снегам і здаецца такім незвычайным, цудоўным, казачным... А назаўтра зноў свеціць сонца, цярушыць цёплы дождж.

Але мы не скардзімся і на такую вясну. Бо вясна ёсць вясна. Яна абуджае ўсё навокал, прыдае сілы кожнаму чалавеку (у тым ліку і студэнту). Ужо хутка, вельмі хутка зазеляняюць дрэвы ў нашым універсітэцкім скверыку, вырасце маладая сакавітая трава, і, забыўшыся пра кнігі, канспекты, экзамены, выйдуць у блакітную цяплынь вясны закаханыя пары... Эх, вясна!

І ўсё ж яна—гэта не толькі шчодрае веснавое сонца, вясёлы шчэбет птушак і яркая зеляніна цвітучых садоў. Для нас вясна—гэта, перш за ўсё,—сесія. Праверка нашых ведаў. Некаторыя кажуць, што экзамены яшчэ далёка. Не! Мой дарагі таварыш! Сесія прыдзе вельмі хутка. Ты паглядзі—зноў цесна стала ў чытальных залах і кабінетах, студэнты заканчваюць курсавыя работы. Настойліва стукаецца ў дзверы веснавая экзаменацыйная сесія—наша радасная, хвалюючая, пастаянная госця. Сесія—гэта трывога не толькі за сябе, а за свайго таварыша, за свой курс, за свой факультэт. Яна правярае ўвесь калектыў.

У інтэрнаце таксама адчуваецца прыход вясны. Дзяўчаты мыюць вокны, што запыліліся за доўгую зіму, і ў хлопцаў стала чысцей у пакоях. Чараўніца-вясна нясе з сабой новыя, разумныя змены. Хутка ноччу, калі ўсе будуць спаць, у калідорах нашых інтэрнатаў не будуць дарэмна гарэць электра-лямпачкі—дзяжурныя па распараджэнню камендантаў будуць гасіць святло. Бо зімой жа баяліся, каб—барані бог!—не пастаялі двое ля ванна, узяўшыся за рукі... Эх, вясна!..

З радасцю сустракаюць яе нашы спартсмены. Добра патрэніравацца на свежым паветры! Упераддзе—шматлікія спаборніцтвы, і як спатрэбіцца там сіла, вынослівасць, лоўкасць спартсменам універсітэта!

Усе мы рады прыходу вясны. Бо з кожнай вясной мы сталеем, становімся зусім дарослымі, самастойнымі людзьмі, пераходзім на наступны курс. А некаторы ў гэты час збіраюцца пакінуць універсітэт. Пяцікурснікі абараняюць дыпломныя работы. Тут ужо няма калі думаць пра вясну і кветкі. Дыпломнікі часцей углядаюцца ў карту рэспублікі. Куды паехаць на работу? У Кобрын, Любань, Браслаў, Лепель? А іншаму хочацца на Алтай, у Сібір, на Далёкі Усход! Кліча маладых векавая задумлівая тайга, бескрайнія стэпы, нязведаная далеч.

Ідзе, звініць над зямлёй самая шчаслівая пара году. Нясе радасць, сонца, каханне. Эх, вясна!

А. ЗАЛЕУСКІ.

Апошні лёд. Фота В. Анцыферава.

Вясёлая сумесь

На лекцыі славутага палеантолага Уладзіміра Ануфрыевіча Кавалеўскага адзін студэнт запеў чейнем. Усе засмяяліся. Засмяяўся і Кавалеўскі. Потым ён дастаў свой гадзіннік і прагаварыў:

— Ён вельмі адстае. Калі верыць гадзінніку, то зараз сем вечара, а павінна быць тры гадзіны ночы. Можаце паверыць майму слову: інстынкт ніжэйшых жывёлін беспамылковы.

* * *

Аднойчы прускі кароль Фрыдрых Вялікі запрасіў Вальтэра прагуляцца на лодцы. Вальтэр сеў у лодку, але тут жа выскачыў з яе: ён заўважыў, што ў лодку працякае вада.

— О, вы так баіцёся за сваё жыццё,—ехідна сказаў кароль.— А я за сваё—не баюся.

Вальтэр паціснуў плячыма:

— Каралёў на свеце многа, а я—адзін.

* * *

Пасля разгрому арміі Напалеон у жаху імчаўся на захад. Пераправіўшыся праз Нёман, ён спытаў у лодачніка:

— Скажы, ці шмат дэзерціраў перабралася ўжо на гэты бераг?

Лодачнік адказаў:

— Вы першы, ваша вялікасць.

* * *

Да хворага Бісмарка запрасілі ўрача, які вельмі доўга яго аглядаў і, каб паставіць дыягназ, задаваў шмат пытанняў.

«Жалезнаму канцлеру» гэта надакучыла:

— Замест таго, каб лячыць, ты дапытваеш мяне!

Доктар спакойна адказаў:

— Я параіў бы запрасіць да вас ветэрынара. Толькі ён не задае пытанняў сваім пацыентам.

* * *

Неяк у кабінет вядомага рускага хіміка М. М. Бекетава прыбег усхваляваны слуга:

— Мікалай Мікалаевіч! У нашай бібліятэцы зладзеі!

Вучоны адарваўся ад разлікаў:

— І што ж яны чытаюць?

Рэдактар М. ЦІКОЦКІ.

НАШ АДРАС:
Мінск,
Універсітэцкі гарадок,
біякорпус, 31.
Тэлефон: 2-07-19.
Друкарня вы вецтва
БДУ імя Леніна.

АТ 02220. Зак. 921